

Слово від авторів

Гра для дошкільнят – основний безпечний спосіб отримання інформації про світ, про себе, про ролі в групі та спосіб адаптації до світу, формування навичок і моделей поведінки.



За допомогою конкретної гри, знайомлячись з кожною картою, у дитини з'являється можливість:

- побачити, які бувають ситуації (розширення поведінкового репертуару)
- приміряти ситуацію на себе, згадати про подібні, що вже відбувалися
- побачити ситуацію збоку
- відреагувати емоційно
- послухати про різні реакції інших (навички усвідомлення і рефлексії)
- отримати інформацію та «відіграти» коректний спосіб реакції або дії
- грати в гру, яка допомагає закріпити навичку, гру, опосередковано пов'язану з розвитком цієї навички
- відстежувати конкретні ситуації у своєму житті й надалі використовувати нову коректну модель дій і реагування

Важливо, щоб гра не мала ознак змагання. Наше завдання – залучити якомога більше дітей для обговорення ситуацій – і найсором'язливіших, і тих, у кого недостатньо розвинене мовлення. Уся ця інформація є в рекомендаціях для вихователя(-льки).

Обговорюючи ситуації, діти опираються на власний досвід, і вихователь(-ка), окрім власного спостереження за дітьми впродовж дня (рутина, прогулянка, заняття), закріплює роботу над формуванням відповідних навичок у процесі гри (у доступній, цікавій і природній для дитини ситуації).

Ще пропонуємо вихователю(-льці) зробити варіативність вибору карток – це теж має бути цікавий для дітей процес, щоб підтримувати їхню мотивацію.

ГЕЙМІФІКОВАНА МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ

А ЯК ЗРОБИШ ТИ?

Правила



Вступ

Настільна гра «А як зробиш ти?» – гейміфікована методика виховання, яка сприяє формуванню 16 глобальних навичок дошкільнят.

Гра допомагає залучати дітей до виховання за допомогою 48 історій, що проілюстровані й описані на ігрових картках.

Ігролад базується на колективній взаємодії дітей без конкурентного процесу гри.

Глобальні навички, що визначені
ЮНІСЕФ та ЮНЕСКО,
за посиланням



ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОНД
«КРОК ЗА КРОКОМ»

unicef 

Вміст гри

- 48 карток подій
- 1 буклет правил гри
- 1 методичка



Мета гри

Залучити дітей до виховного процесу набуття емоційної компетентності, гнучких навичок і розширення поведінкового репертуару.

Приготування

Перед початком гри вихователь(-ка) вибирає одну картку події, ознайомлюється з її змістом: історією та запитаннями.

За номером, що вказаний на картці, знаходить і вивчає в методичці правила гри й рекомендації щодо взаємодії з дітьми.

Після підготовки вихователь(-ка) збирає дітей біля себе таким чином, щоб кожен з них міг побачити зображення на картці, що він/вона буде демонструвати.

Перебіг гри

Частина 1 – Розкажи (5 хв)

Вихователь(-ка) пропонує дітям зіграти в гру. Виймає з коробки картку та демонструє дітям зображення на ній. Зачитує історію, що описана на звороті картки, або переказує її своїми словами.

Частина 2 – Запитай (10 хв)

Вихователь(-ка) залучає дітей до історії та обговорення за допомогою простих запитань.

Зачитує запитання, що написані на звороті картки, допомагає дітям шукати відповіді, підтримує обговорення.

Частина 3 – Зроби (20–30 хв)

На завершення обговорення вихователь(-ка) організовує з дітьми активну гру, що сприяє закріпленню навичок.

Закінчення гри

Гра закінчується із закінченням ігрового часу – 30-45 хвилин. Вихователь(-ка) оголошує про кінець гри, дякує та хвалить дітей за гарну гру. Пропонує відкрити нову картку з історією наступного дня.

Початок нового раунду

Нова гра починається зі згадування історії, яка була минулого разу. Після короткого обговорення (до 10 хв) вихователь(-ка) дістає нову картку й починає нову гру.

Приклад

Вихователь(-ка) демонструє дітям зображення на картці.

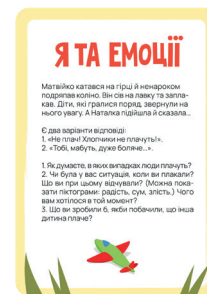
Голосно читає історію, що написана на звороті картки. Дає дітям роздивитись та зрозуміти сюжет.

Після цього ставить запитання (написані на звороті картки).

Працює з дітьми відповідно до порад, що вказані в методичці по цій картці.



зображення на картці



зворот картки

Робота з методичкою

У методичці ви знайдете поради та інструкції щодо того, як працювати з усіма картками історій, що входять до комплекту гри. Картка історії допомагає вихователю(-льці) організувати перші дві частини гри: «розкажи» та «запитай».

Третя частина «зроби» описана в методичці. Використовуйте методичку для підготовки до кожної гри.



МЕТОДИЧКА

ГЕЙМІФІКОВАНА МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ

А ЯК ЗРОБИШ ТИ?



ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОНД
«КРОК ЗА КРОКОМ»

unicef 

Зміст

Вступ.....	3
Я та безпека (Безпечна поведінка).....	4
Картки 1 та 2.....	4
Картка 3.....	5
Я та числа.....	5
Картка 4.....	5
Картки 5 та 6.....	6
Я та дорослі (Взаємодія з дорослими).....	7
Картки 7 та 8.....	7
Картка 9.....	8
Я та довкілля.....	8
Картка 10.....	8
Картки 11 та 12.....	9
Я та емоції.....	10
Картки 13 та 14.....	10
Картка 15.....	11
Я та мій вибір.....	11
Картка 16.....	11
Картки 17 та 18.....	12
Я та мої потреби.....	13
Картки 19 та 20.....	13
Картка 21.....	14
Я та моя особистість.....	14
Картка 22.....	14
Картки 23 та 24.....	15
Я та однолітки (Взаємодія з дітьми).....	16
Картки 25 та 26.....	16
Картка 27.....	17
Я та рівновага.....	17
Картка 28.....	17
Картки 29 та 30.....	18

Я та слова.....	19
Картки 31 та 32.....	19
Картка 33.....	20
Я та світ.....	20
Картка 34.....	20
Картки 35 та 36.....	21
Я та технології.....	22
Картки 37 та 38.....	22
Картка 39.....	23
Я та творчість.....	23
Картка 40.....	23
Картки 41 та 42.....	24
Я та відчуття (Сенсорний розвиток).....	25
Картки 43 та 44.....	25
Картка 45.....	26
Я та здоров'я (Здоровий спосіб життя).....	26
Картка 46.....	26
Картки 47 та 48.....	27

Вступ

У методичці ви знайдете поради та інструкції щодо того, як працювати з усіма картками історій, що входять до комплекту гри. Картка історії допомагає вихователю(-льці) організувати перші дві частини гри: «розкажи» та «запитай».

Третя частина «зроби» — це активна гра, що допомагає закріпити навички. Використовуйте методичку для підготовки до кожної гри.

Для кращого розвитку навичок у дітей рекомендується використовувати гру кожного дня, програючи по 1 історії на день без тривалих перерв. Усю гру можна програти орієнтовно за 2 місяці, за потреби історії можна повторювати через деякий час для закріплення результату.

Гарним доповненням до гри стануть поради та вправи, в основі яких лежить методика розвитку основних навичок дошкільняти. Ці матеріали зібрано й систематизовано в зручній для щоденного використання формі на платформі НУМО: <https://numo.mon.gov.ua>



Я та безпека (Безпечна поведінка)



Я ТА БЕЗПЕКА

Василько з німано стоїти в черзі. Коли німано помічає розмовляються на касі за тобою, до хлопчика звернувся незнайомий чоловік і запропонував йому цукерки. Василько подивився на незнайомого чоловіка...

Є два варіанти відповідей:

1. Узяв цукерку, сказавши «Дякую».
2. Відказував слів: «Близько до мамі й покликав її, бо вона часто поспіювала, що не могла розмовляти з незнайомими людьми і брати щось у неї, якщо вони не заплатили доволу в бізнес».

1. Як ви думаете, що було дані?
2. Як у такій ситуації вчинили б ви?
3. Що треба зробити, коли на вулиці (важкі) тощо зустрічаються незнайомі люди (пропонує їм розмовляти, щось пропонувати тощо).

1

Картка 1

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо пограти в супергероїв безпеки. Розповідаємо про те, що у світі багато хороших і добрих людей. Але є хворі. Або ті, кому погано. Або ті, хто чомусь злий на людей і готовий заподіяти їм шкоду. Нам

важливо навчитися піклуватися про себе, щоб розрізнати цих людей.

Важливо сказати, що найважливіше в житті – безпека і здоров'я дітей.

Розповідаємо про те, що дорослий ніколи на вулиці не проситиме про допомогу дитину.

Що ніколи-ніколи не можна йти разом з незнайомцем, навіть якщо він називається знайомим батьків дитини.

Ніколи ні в кого з чужих не можна брати іграшки, цукерки та ін.

Якщо загрожує небезпека, треба кричати – і вчити дитину кричати.

Завжди кликати на допомогу батьків.

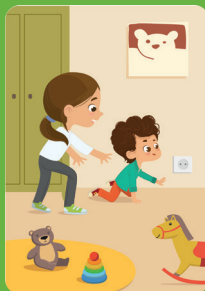
Програємо ситуації, коли дитина перетворюється на «лиходія» та намагається відвести з вулиці «дитину», роль якої грає спочатку вихователь(-ка). А потім граємо в цю гру з дітьми.

Основні правила: «Біжи – розкажи!». Коли чужа людина підходить, кричимо: «Ні!», «Я його не знаю». Відбігаємо мінімум на 2 метри (орієнтовно 5 кроків дитини, відміряти кроками й показати дітям відстань). Це необхідна відстань, щоб чужа людина не дотягнулася. І швидко розповідаємо батькам.

Обов'язково хвалимо дітей за те, як вони впоралася з грою.

Картка 2

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо пограти в гру: нібито в будинку з'являється маленька мавпочка. Важливо передбачити все, що може бути для неї небезпечним. Роль мавпочки спочатку може грати дорослий, привертаючи увагу дітей до того, з чим варто поводитись обережно. Діти пильнують, кажуть «стоп» і разом пояснюють чому.



Я ТА БЕЗПЕКА

Тоня з молодшим братиком гралися у своїй кімнаті разом із мамочкою. Зовсім поодинокі у дивані, і мама пішла відпочити. Зайшов час, діти самі випадково гралися в кімнаті. Як ратують молодший братик Тоня подивився на розетку й пішов до неї. Тоня побачила як сказати...

1. Як ви думаете, що сказав Тоня?
2. Чому розетка – небезпечне місце? Поясніть, чому, для чого взагалі існують розетки? І чому їх так важко доглядати?
3. А як це правило не знати, як допомогти мамі бути в безпеці?

2



Я ТА БЕЗПЕКА

Тато з Наталією йшли вулицею. Як тільки вони наблизилися до перехрестя, побачили, що загорілося червоне світло світлофора. Сидячи на місці, Наталія запитала:

1. Як ви думаете, що відповіла тато?
2. Як ви вчинили б на місці Наталіїної? Чому небезпечно перебігати дорогу на червоне світло?
3. Чому важливо дотримуватися правил дорожнього руху й пішоходів і автомобілів?

3



Картка 3

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо пограти в «дорогу», взявши червоний, жовтий і зелений аркуші кольорового паперу. Один з учасників грає роль світлофора, інші – або машина, або пішохід. Дорогу можна позначити за допомогою малярного скотчу. Ним же зобразити на дорозі перехід-зебру.

Я та числа

Картка 4

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям пограти у гру «Прудкі кошенята». Для цього вихователь(-ка) розкажує коротку історію про те, що кошенята завжди готуються перед тим, як стрибнути. Діти, присівши, разом з вихователькою(-ем) рахують від 0 до 10, повільно піднімаючись угору. На рахунок «Десять» – підстрибують.



Я ТА ЧИСЛА

Сашкові з друзями було дуже весело. У його кішки народилися маленькі кошенята різного кольору. Він з друзями рахував, скільки разів, скільки спугнути, скільки всіх разів. Кошенята були прудкими і хотіли ніж не могли їх порухувати. Тоді вони вирішили посадити кошенят у кошик і тільки так змогли порухувати. Як було цікаво.

1. Як ви думаете, що було найвеселішим у цій ситуації?
2. Скільки було маленьких кошенят разом?
3. Як вдалося їх порухувати?

4





ЯТА ЧИСЛА

Михайлик з двома своїми друзини грає в ілюжурки. Михайлик заплющив очі й почав рахувати «Раз, два, три, чотири, п'ять – Буду я тебе шукаю», а друзі в цей час зовалися. Потім Михайлик почав їх шукати, а друзі, заперши чекаючи, довго він їх знайде. Хлопчикан було дуже весело разом.

1. В яку гру грали хлопчики?
2. Для чого використовувать лічилки?
3. Які лічилки ви знаєте?

Раз, два, три, чотири, п'ять...

5

Картка 5

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо пограти в гру «Що зникло?». На столі лежать 5 предметів у ряд. Діти промовляють лічилку. Той, хто виявився останнім наприкінці лічилки, має відвернутися. У цей час діти разом з вихователькою(-ем) ховають будь-яку одну іграшку.

Завдання: відгадати, яку саме іграшку сховано.

Десять, дев'ять,

Вісім, сім –

Замовкає в небі грім.

Линуть хмари де-не-де.

Далі цифра шість іде.

В лузі скошена трава –

П'ять, чотири, три і два.

Після двійки – одиниця.

От і йди тепер жмуриться! (Після останнього рядка одна дитина відвертається, інші – ховають одну іграшку. Завдання: відгадати, яку іграшку сховано.)

Картка 6

Додаткові матеріали: аркуші, олівці або паперові стаканчики.

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо пограти в гру. На аркушах намальовано цифри (по цифрі на листку А4). Розкладаємо їх у довільному порядку на підлозі – діти в послідовності рахунку по черзі стрибають з листка на листок.

Розмістити аркуші з цифрами на стіні на рівні очей дітей (як клавіатуру мобільного телефону) і запропонувати дітям по черзі набрати номер телефону мами чи тата.

Можна разом з дітьми виготовити з паперових стаканчиків чи смужок паперу браслет і написати на ньому номери телефонів батьків.



ЯТА ЧИСЛА

Уліна була в бабусі в аларсен. Яюса й заюпюса пшадзюмента нею, ащю пшюкшюкшю з юнею. Бабюса з радюстю віярюнулася та зюмилілася: «А ти яюнею мамю номер телефону?» Уліна обрүстүла пшюпшю. Бабюса юсею зрүстүршюла: «Ну до ю, а до пшюпшюкшю пшюб ююю віамшюкшю», – пршюпшюла до себе діамшюкшю й дістала телефон. Уліна пшюдшю віамшюла на нею та усмшюнулася.

1. Як ви думаете, чому Уліна у відпочинок на запитання бабусі ніколию розшювшю?
2. А чи знаєте ви номери телефонів своїх батьків?
3. Чому важливо знати номери телефонів рідних?

6

Я та дорослі (Взаємодія з дорослими)

Картка 7

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання та працюємо з відповідями.
3. Пропонуємо пограти у гру – придумати декілька секретних жестів (для групи). Як ми покажемо, що нам жарко, холодно, хочемо пити, спати.



Я ТА ДОРОСЛІ

Ярось Мартусь з наурою ходила в гості. Коли вони повернулися додому, Мартусь виглядала біляво з води. Мана побила, з якою наурою дівчинка піє воду, і запитала: «Ти хотіла пити весь час, коли ми були в гостях? Мартусь знала, що хотіла пити, але соромилася про це сказати й не хотіла потім проситися в туалет.

1. Як ви думаете, чому Мартусь не наважилася попросити пити в гостях?
2. Що б ви порадили Мартусь?
3. Чи були у вас схожі ситуації?

7

Програйте придумані жести декілька разів, щоб діти їх закріпили.

Наступного дня нагадайте дітям про ці секретні жести. Одне одному в парах можна показати жестом, що хочеться. А партнер має відповісти, зрозумів чи ні.

Ускладнення. Гра «Хотілкі». Одна дитина каже: «Я хочу пити», інші мають показати це жестом. Або дитина каже: «Я хочу», і показує жестом, діти мають відгадати.



Я ТА ДОРОСЛІ

Ярось Онесь сів на килимку й був дуже засмучений, до нього підійшов(ла) вихователь(ка) і запитав(ла): «У тебе щось сталося?». Онесь мовчав, але потім розказав, що його маленьке кошеня закарлювало. Вихователь(ка) сказав(ла): «Ой, це шкода. Коши хворіють наші зупиленці – це так важко. Тобі здає сумно? Мабуть, ти дуже стурбований тим, що закарлює кошеня. А знаєш, що у папани свій лікар – ветеринар, він обов'язково допоможе, і все буде добре».

1. Чому Онесь був засмучений?
2. Чи були у вас ситуації, коли вам було сумно? Чому? Як був поряток?
3. Що можна зробити, коли чомсь засмучений (сумно, страшно тощо)?

8



Картка 8

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання. Уважно ставимось до поведінки й реакції дітей. Якщо дитина згадала про реальну ситуацію в її житті й засумувала, то обійміть дитину, зробіть акцент на тому, що зараз усе добре й усі в безпеці.
3. Пропонуємо пограти в:

• Гру «Зніми чари» (чарівна паличка). На рахунок три діти завмирають спочатку з веселими личками – коли до дітей торкаються паличкою, вони згадують веселу подію та радісно танцюють. Потім просимо, щоб діти завмерли із сумним обличчям або показали, що чогось бояться. Дитина, яка має чарівну паличку, торкається нею до дітей із словами: «До п'яти я порахую – страх із сумом зачарую. Раз, два, три, чотири, п'ять» (і торкається до дитини, яка починає рухатися).

• Гру «Сумний котик». Уявіть, що ви перетворилися на котика. З котиком щось сталося, йому потрібна допомога, а попросити він не може, тільки нявчить. Покажіть, що потрібно котику (щоб його погладили, взяли на руки, нагодували, погралися з ним).

7

Картка 9

Додаткові матеріали: шпалера, фломастери.

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо пограти у гру – намалювати щось, про що хочеться розказати батькам.

Не оцінюємо та не порівнюємо малюнки й розповіді.

Візьміть для цієї роботи довгий шматок шпалер, розкладіть на підлозі або на столах, з'єднаних у ряд таким чином, щоб діти могли підійти з різних боків і одночасно малювати. Підпишіть кожну частину роботи іменем дитини. Діти можуть малювати впродовж дня.

Потім розмістіть у коридорі, щоб батьки подивилися на ці малюнки. Попросіть батьків не оцінювати й не сварити ні за що, а разом поговорити про мрії та страхи, підтримуючи одне одного. Зробіть загальне фото всієї роботи й фото окремої ділянки кожної дитини. Розішліть батькам. Запропонуйте батькам зробити подібну роботу всім разом удома у вихідний день.



Я ТА ДОРОСЛІ

Якщо під час сімейної вечери батьки обговорять, що подарувати бабусі на день народження. Мама звернулася до Михайлика: «Михайлику, як думаєш, що хотіла б отримати бабуся на день народження?». Михайлик спочатку замислився, а потім розповів, про що він забув, тому що він часто з нею спілкується на різні теми.

1. Як ви думаєте, чому Михайлик сарказу не відповів на питання запитання?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви вгадали, казати чи не казати про щось дорослим?
3. Кому із дорослих ви хочете сказати про все?

Моєму запропонувати три теми для двох:

1. Звене – найбільш, який дозволено й можна розповісти про все. Що це?
2. Жене – завжди, кому ви хочете розказати про все, що з вами відбувається. Хто в цьому році брала знань?
3. І червоне – чий з інших ні за яких обставин не можна казати про.

9

Я та доквілля



Я ТА ДОКВІЛЛЯ

Орника з батьками поїхали в ліс по гриби. Її увагу привернула красивий гриб з червоною шапкою та білими цятками. Вона тілняк нахилилася до нього, як тато сказав: «Стоп! Це небезпечний гриб! Не торкайся, і збирайся додому». Подивився на оцих красеня, – і показав їй два гриби з позитивні відомості й корисними властивостями. «Це білий гриб, і він дуже смачний, коли його приготувати», – мовив тато.

1. Чому татусь зупинив Орника?
2. Чи дозволили вам ходити з батьками у ліс? Що ви там бачили?
3. Які дерева ви бачили? Чи знаєте, як вони називаються?

10



Картка 10

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям пограти в гру «Істівне-неїстівне». Називаючи «істівне», діти мають плеснути в долоні, «неїстівне» – підстрибнути.

Також можна запропонувати дітям побути дослідниками. Піти на прогулянку, зібрати декілька листочків різних дерев. Роздивитися їх уважно. Замалювати або ж сфотографувати на телефон листочки дерев. Потім разом знайти в книжках або в Інтернеті їхню назву й підписати їх. Створити свою «книгу природи».

Картка 11

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям пограти в гру. Для цього треба взяти іграшки (по одній на кожну дитину): тварин диких і свійських, або завантажити зображення та вирізати їх. Намалювати або зробити з підручних матеріалів будинок. Дитина, беручи до рук кожну іграшку, «відіграє» її роль (позою, звуками) і розміщує її або в «будиночку», якщо свійська (можна від імені кожної іграшки говорити те, чим вона допомагає людині), або за його межами (можна зеленим листком паперу позначити ліс).



ЯТА ДОВКІЛЛЯ

Одного разу Назарко з батьками пішли на прогулянку в парк і побачили там білочку. Хлопчикові так зачарувався її поведінкою і привертливостю. Та мама розказала, що тут дів Білочини й вона дуже сумуватиме, якщо її забрати. А потім тато розповів, які ще тварини, яких називають «дикими», живуть у нашому лісі. «А як звать тих, які живуть у нас удома? Довкільля?» – запитав Назарко й пишмьно подивився на тата.

1. Що ви відповіли б Назаркові?
2. Час у нас свійські тварини, які?
3. Яких диких тварин ви знаєте?

11



ЯТА ДОВКІЛЛЯ

Людям називали найкращим мемуаристом. Йому подобалося спостерігати за всім довкола, а потім записувати, щоб більше про щось дізнатися. Щороз року він знімався у баченні, чому буває зима, весна, осінь і літо. Тато казав олені, очима малювати й розповідати заповнену історію про те, як і чому змінюється пори року. А наступного дня вони разом пішли в очеретина та курини красуню й дізнали чимусь, а всі пори це розповідалось. А потім дуже раділи своїй коначній і тому, як багато він дізнався. Тому вирішив поділитися про це найкращим книжковим другом.

1. Як ви думаєте, чому Артема назвали найкращим мемуаристом?
2. Для чого ми ставимо запитання? (Треба підвести дітей до того, що це допомагає бути нам, ставимо запитання, дізнаємося багато цікавого.) Заповнюють дитячі сторінки запитаннями дорослих і окремі окремо.
3. А як ви знаєте, чому буває зима, весна, осінь і літо?

12



Картка 12

Додаткові матеріали: повітряна кулька.

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям досліди. Наприклад, можна продемонструвати дітям «електрику», потерши повітряну кульку об волосся або одяг і показавши, як кулька може

приліпитись до стіни, чи потерти синтетичний одяг, щоб з'явились іскри. Можна створити «макет»: беремо лампу і м'яч, який буде символізувати Землю. Проверяємо м'яч навколо лампи, пояснюючи зміну пори року. Малюємо календар днів народжень у сім'ї, розповідаючи про те, хто в яку пору року народився. Робимо разом «книжку про пори року», на кожній сторінці описуючи, що в цю пору року відбувається.

Вихователь(-ка) може сказати, що не знає людини, яка б знала всі відповіді на всі запитання, але ми завжди можемо шукати відповіді. У дітей можна запитати: де, у кого, як ми можемо їх знайти? (В енциклопедіях, в Інтернеті, у вчителів, у книжках, у дорослих, одне в одного, спостерігаючи за природою, проводячи досліди...)



Я та емоції

Картка 13



Я ТА ЕМОЦІЇ

Маврико вилетів на гірці й невдовзі потрапив котику. Він сів на лавку та заплакав. Діти, які гралися поряд, звернули на нього увагу. А Наталка підійшла й сказала...

С дав нарізати кімнатні:

1. «Не плач! Хлопчики не плачуть!».
2. «Тобі, набути, дуже більше...».

1. Як думаєте, в яких випадках люди плачуть? Чи була у вас ситуація, коли ви плакали?

2. Що ви при цьому відчували? (Можна показати пiktogram: радість, сум, злість.) Чого вам хотілося в той момент?

3. Що ви зробили б, якби побачили, що інша дитина плаче?

13

1. Зачитуємо історію з картки, пропонуємо завершити її, вибравши одну з відповідей.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо пограти в гру «Детектив»: спостерігаючи за людьми (дітьми), визначити їхні емоції. Треба придумати, що з ними сталося, чому в них такі емоції?

Картка 14

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання. При цьому вихователь(-ка) каже про те, що в кожного з нас в однаковій ситуації можуть бути різні емоції. Хтось, коли програє або коли руйнують його гру, може злитися, хтось сумує.
3. Пропонуємо пограти в гру «**Передай далі**». Вона нагадує дітям про те, які бувають емоції (наприклад, радість, сум, злість, страх, відраз), а потім, називаючи емоцію, кидає м'ячик. Хто піймав, має показати цю емоцію. Далі називає свою емоцію та кидає м'яч іншому учаснику. У кінці гри всі мають обтруситись, як пєсики, які вийшли з води, позбуваючись поганих емоцій і повертаючись у спокійний стан.



Я ТА ЕМОЦІЇ

Артем і Софія разом будували фортецю на килимку. Їхні роботи були майже завершені. Але раптом у фортецю влучив м'яч і все зруйнував. Із всіх сторін нагналися, галасливо засміявся. Артем і Софія кожно дуже засмутилися та поклали арматури на Ілля.

1. Як думаєте, що відчували діти, коли їхню фортецю зруйнували? Чому вони сварили Ілля?

2. Чи були у вас ситуації, коли ви сильно гнівалися на когось? Що це за ситуації?

3. Що можна зробити, коли ти сильно гніваєшся? Сказати про свої почуття, доповісти, що саме розлютило, глибоко подихати, випити води, стеморити й розколювати кулаками, порукувати до 10, смертис на стіну та відіграти рівновагу.

14





Я ТА ЕМОЦІЇ

Сьогодні в Ніни день народження. До неї на свято прийшли друзі, щоб привітати її та вручити подарунок. А мама для всіх спекла величезний торт.

1. Як ви думаете, що відчуває Ніна? (Розкажіть події історії.)
2. В яких ситуаціях ви раділи так само?
3. А що прогнівлило чи не сподобало на радість, чи викликало в різном ситуації? Що можна зробити, коли засмутований чомусь? Сказати про це дорослому, пограти в улюблену гру, згадати тих, хто вас любить, понамастити, попросити вас обійняти, погратися улюблену книжечку. А коли замечася побути на самоті – грати улюблену іграшку та змайя час побути в куточку усамітнення.)

15

Картка 15

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо 3 запитання про святкування дня народження кожної дитини. Говорячи про спогади, важливо уникнути можливої ретравматизації. Якщо зауважимо, що дитина засумувала, пригадавши щось неприємне про свої дні народження, варто

підтримати дитину, легко доторкнутися, пояснити, що погані спогади ідуть пліч-о-пліч з хорошими, і запропонувати пригадати щось радісне.

3. Пропонуємо пограти в гру: кидати м'ячик і говорити початок речення, а діти мають продовжити його.

- «Я злюся, коли...»
- «Я радію, коли...»
- «Мені сумно, коли...»
- «Мені страшно, коли...»
- «Мені весело, коли...»

Я та мій вибір

Картка 16

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо почитати казку і програти її в ролях. (Вибирайте для читання книжки для дітей, які допоможуть формувати в дитини думку, що вибір дуже важливий у житті. Наприклад, у казці «Троє поросят» кожен персонаж вибрав свій матеріал для будівництва будиночка, що мало різні наслідки.)

★ Пропонуйте дитині на вибір 2 книжки, розповідаючи (описуючи жанр книжки), що це книжка-казка, а ця – про пригоди.



Я ТА МІЙ ВИБІР

Меріелі дуже подобалося в саду. Особливо вона чекала моменту, коли викопатися (а) біля (а) порки, коли грати з улюбленою книжкою (і починає (а) грати). Усі узяли спущали в несподівано для себе зможуть. Сказавши Меріеліна черга вибрати книжку для читання, і вона з нетерпінням чекала цього моменту.

1. Як ваша улюблена книжка? Що найбільше в ній подобається?
2. Чи легко вам вибирати щось?
3. А як ви виберете щось: книжку чи полюблено?

16



Я ТА МІЙ ВИБІР

Сьогодні було надзвичайно цікаве заняття. Діти почитали поведінки. Їхні завдання було вибрати чашку Віллардівської (підготувати) матеріали в трояк розв'язки: в однину – пап'єрні, у двояку – односте, у трояку – глиня, і запропоувати(на) дітям вибрати, в якому середстві вони хотіли б працювати. Її діти розв'язали, а Зорянка розв'язали й не зміла, в якій середстві її тата.

1. Як ви думаете, що відповіла Зорянка? Як ви вважаєте б на місці Зорянки?
2. Чи були у вас ситуації, коли складно було зробити вибір? Що ви відчували в такому випадку? (Показати піктограми)
3. Що допомогло вирішити?

17

Картка 17

Додаткові матеріали: кілька макаронин, фломастери, крупа, кольоровий папір, клей ПВА.

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям пофантазувати.

Пограйте у «фантазерів». У кожного з вас є набір: кілька макаронин, фарби, фломастери, крупа, кольоровий папір, клей. З усього цього треба створити шедевр.

Картка 18

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям різні ситуації (життєві й комічні), ставлячи запитання: А що зробив би супергерой? А що зробив би лиходій? А що зробив би твій друг? А що зробив би боягуз?



Я ТА МІЙ ВИБІР

Діти передивалися в розв'язці, як ратон Петрик, відмовився купити макаронини ісповому свого друга Андріана, і той обрався Петрик, посилає, що Андріано засмувався, та не дозволив йому.

1. Що ви порадили б Петрику? Як ви вважаєте б на місці Петрика?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви негарно ласали обидві й думали, простити вибачення чи ні? Що ви відчували в такому випадку? (Показати піктограми)
3. Що допомогло вирішити?



Я та мої потреби



Я ТА МОЇ ПОТРЕБИ

Діти грали на надданичку у веселу рухливу гру. Вовчикої стало дуже жарко і страшенно хотілося пити. Але він стояв і розмірковував...

1. Як ви думаете, про що розмірковував Вовчик?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви сильно хотіли пити?
3. Що треба зробити, коли хочеться пити, їсти, у туалет тощо?



19

Картка 19

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання. Можна уточнити запитання: «А як ви розумієте, що чогось хочете (сухо в роті, бурчить у животі, відчувається важкість у животі...)?». Тіло завжди дає нам підказки про наші потреби й воно може точно сказати, яку емоцію ми переживаємо.

3. Пропонуємо пограти в гру «Стоп! Кажі, чого ти хочеш».

Діти стоять у колі. У центрі кола розкручують дзигу. Дитина, на яку вона вказує, називає свої потреби – обійняти, пити, піти в туалет та інше.

Або

Дитина називає та показує пантомімою свою потребу. А решта дітей у групі, якщо хочуть (або хочуть те саме), повторюють жест.

Картка 20

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.

Можемо разом з дітьми поміркувати: а як ми розуміємо, що забруднилися (бачимо самі, дивимось в дзеркало, у нас липкі руки, хтось нам про це каже)? А як можна чемно сказати іншому, що він забруднився?

3. Пропонуємо пограти в гру «Перетворення». Дитина перетворюється на дорослого, а дорослий – на дитину. Запитайте дитину-дорослого, що ми маємо робити, коли йдемо на вулицю, що та як вдягати? Що ми робимо для того, щоб було чисто в кімнаті? Дитина, граючи роль дорослого, має розказувати всі дії, які ви виконуєте. Якщо дитина щось забула, допоможіть їй. У кінці гри знову «перетворюємо» дитину на дитину, а собі повертаємо роль дорослого.

Дитина може перетворюватись на будь-кого: капітана корабля, кухаря, двірника... Просіть дитину розповідати, що вона робить у тій чи іншій ролі. Розкажіть про свої наступні кроки. Важливо, щоб дитина почувалася головною особою.



Я ТА МОЇ ПОТРЕБИ

Після прогулянки діти прийшли в групу. Виласували руки з милом, мити сімні обидві. Як не вони зрадили, коли побачили опади на дивані. Меша! У нас все першою, саром диван у неї був і на руках.

1. Як ви думаете, що потім зробила Меша?
2. Чи були у вас свої ситуації? Що ви робили?
3. Що треба зробити, коли забруднені? У яких випадках ми мити руки? Уникаємо мити? Чому це важливо?



20



Я ТА МОЇ ПОТРЕБИ

Лера сьогодні була черговою в групі. Вона відповідала за кімнату рослини. Це їй дуже подобалося. Дівчинка підійшла до підвісних тіл побачила, що зміни в прорізах з рослинами була суцілью, тому швидко побігла по воду. Більш часу, напевно в неї вийти. Та раптом її зупинив Олекс і сказав...

1. Як ви думаете, що сказав Олекс?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви хотіли щось зробити, але не могли підібрати потрібний предмет чи приладдя? Поділіться, що це за ситуації?
3. Що можна зробити, коли не маємо підібрати потрібну річ для того, щоб виконати певну дію?

21



Картка 21

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо пограти в гру «Для чого це?» – по черзі (дорослий і діти) називають різні предмети й розповідають, для чого вони, де їх використовують. Можна робити «плутанину». Наприклад, ложка для того,

щоб їсти рідку їжу, а я гадаю, що це парасолька для ляльки. Можемо запропонувати показати пантомімою дію, щоб діти відгадували, що це та які інструменти ми використовуємо, або щоб діти самі показували різні дії, які вони виконують, та інструменти.

Я та моя особистість

Картка 22

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо пограти в гру «Це моє». Одна дитина тримає в руках предмет, друга намагається відібрати його. Перша каже: «Це моє!». Друга дитина каже: «Дай, будь ласка! Можна ми пограємо разом?». Перша також може пропонувати: «Я пограю і тоді дам тобі», «Я бачу, як ти хочеш цю іграшку, але вона мені теж потрібна».

Допомагаємо дітям програти цю ситуацію. Потім пропонуємо об'єднатися в пари й так само погратися в парах.



Я ТА МОЯ ОСОБИСТІТЬ

Ярослав грав на машині своєю улюбленою машинкою, яку приніс із дому. Вони йому так подобалися, що він ніколи з нею не розлучався. Але раптом до нього побіг Сергіонок і хотів викопити машинку. Бо йона так йому дуже подобався. Ярослав підсміявся, пригрозивши, що себе машинку і сказав...

1. Як ви думаете, що сказав Ярослав?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви хотіли щось зробити, але не могли підібрати потрібний предмет чи приладдя? Поділіться, що це за ситуації?
3. Що можна зробити, коли не маємо підібрати потрібну річ для того, щоб виконати певну дію?

22



Картка 23



ЯТА МОЯ ОСОБИСТІТЬ

Марічка нарешті отримала в подарунок довгоочікуваний велосипед. Вона радісно скочила його й поїхала кататися. Одного разу вона голосно закричала татові, який спочивав за тротуаром: «Ура! Я нову! У мене виждо!».

1. Як ви думаете, що відбувалося Марічка в той момент?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви сильно раділи чому, що щось вийшло зроби́ти?
3. Як ви думаете, чи завжди вміємо радіти в першого разу? Про що вважали поспіхом?



23

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання. Просимо пригадати будь-яку свою перемогу, уявити її якомога яскравіше й сісти в позу «переможця».
3. Пропонуємо пограти в гру, називаючи по черзі «Я можу...». Дитина називає свою перемогу, усі інші аплодують.

Картка 24

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання. Можемо уточнити, що іноді в сім'ї у родичів можуть бути різні прізвища. Наприклад, жінка не бере прізвище чоловіка. Але все одно це одна сім'я.

А чи знаєте ви історію виникнення свого прізвища? Чи розповідали вам батьки, дідусь із бабусяю, як зустрілися? (Вам важливо бути уважним. Якщо в групі є діти зі складною сімейною історією, це питання краще не ставити).

3. Розповідаємо, що прізвище з'єднує нас із суперсилою роду. Граємо з дітьми в гру «Яку суперсилу дає дитині її рід».

Можна виготовити з дітьми «Родинне дерево» чи намалювати герб родини.



ЯТА МОЯ ОСОБИСТІТЬ

Солоня з мамочкою розглядали сімейний альбом, і малюнок дівчинки запитала: «Чому в мене таке прізвище?». Мама пояснила: «У тата таке прізвище, а мене тата прізвище й у тебе татко! Ми одна сім'я!».

1. Як ви думаете, що таке сім'я? Чи знаєте ви, як зустрічались і тато, братишко, сестричка, бабуся і дідусь?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви всі збиралися разом? Що це за ситуації? Як ви почувалися?
3. Який подарунок можна зробити дітям, щоб висловити їм свою любов?



24



Я та однолітки (Взаємодія з дітьми)



Я ТА ОДНОЛІТКИ

Михайлик і Дмитрик гралися на килимі. Вони будували із конструктора велике місто. Михайлик будовав будинки, а Дмитрик запропонував побудувати міст через річку. Їм була часом зацікавлено, що для них найбільше малі діти в запитали, чи можуть вони придатися та побудувати щось разом.

1. Як ви думаете, що відповіли хлопчики? Чому?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви спочому спостерігали за іншими дітьми й хотіли до них підійти, але не наважилися? Що ви відчули в таких випадках? (Показати картинку)
3. Чи були ситуації, коли ви гралися, а до вас хотіли приєднатися інші діти? Як діяти в такому випадку?

25

Картка 25

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям пограти в гру. Для цього об'єднуємо їх у пари, щоб вони несли вдвох повітряну кульку чи книжку, не торкаючись до них руками, а тільки стискаючи частинами тіла (животами, боками). У грі акцент на слові «разом».

★ Деякі діти можуть боятися, що кулька лопне, тому для гри можна взяти м'яку іграшку або м'яч.

★ **Важливо пам'ятати** – у кожної дитини є своя переносимість контактів, нервова система має ліміт спілкування, і кожна дитина може витримати свою кількість дітей поруч. Деякі втомлюються від шуму, емоцій, рухів.

Є різні типи темпераменту. Важливо бути уважним до особливостей кожної дитини. Не чекайте від неї того, що їй не під силу.

Картка 26

Додаткові матеріали: великий аркуш, олівці.

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям пограти в гру «**Малюнок по колу**» (якщо група велика, краще об'єднати дітей у малі групки по 5–6 осіб).

На одному великому аркуші паперу дитина малює якусь деталь (елемент зображення, наприклад кружечок), інші діти по черзі домальовують по одній деталі. Можна заздалегідь домовитися про те, що хочете намалювати, а можна й не домовлятися. У кінці пофантазуйте, що вийшло.



Я ТА ОДНОЛІТКИ

Сьогодні було дуже цікаве заняття. Використали ці запропоновані, від дітей об'єдналися в невеликі групи й виконали поруч роботу на тему «Січень». Як зрадили діти, коли побачили багато різних матеріалів: фарби, олівці, пластилін, природні матеріали. Усі діти обговорювали цей матеріал за роботу. Тільки в одній групі тривали суперечки.

1. Як ви думаете, що відбувалося в тій групі? Чи вдалося дітям виконати завдання? Чому?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви ніби не могли домовитися про те, що робитимете разом чи що гратимете? Що ви відчули в таких випадках? (Показати картинку)
3. Як ви думаете, що допомогло людям домовитися?

26

Так само можна з дітьми по колу скласти розповідь чи казку.

Разом придумайте дивосвіт, в якому все можливо. Кожен з вас може по черзі додавати свою ідею про те, який світ.



Я ТА ОДНОЛІТКИ

Тарасик з Артемом друзі. Вони завжди разом граються, чекають один одного вранці в райони зустрічі. Щасливі дні Артема не прийшов у садочок. Тарасик довго виглядав у вікно, а потім подумав...

1. Як ви вважаєте, про що подумав Тарасик? Що він відчував?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви дуже хотіли побачити свого друга, а його не було поряд? Що відчували? (Показати піктурирані.) Чого вам хотілося?
3. Що допомогало опортитися із суми?

27



Картка 27

Додаткові матеріали: аркуші, олівці.

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям намалювати листа другу чи бабусі й дідусю, які живуть далеко.

Створіть журнал/книжку дружби, де будуть портрети друзів, описані їхні улюблені іграшки, звички. Проговоріть з дитиною, що згадуючи про друзів, ми начебто стаємо ближчими до них.

Я та рівновага

Картка 28

1. Зачитуємо історію, пропонуємо завершити її, вибравши одну із відповідей.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо пограти в гру «Мовчанку» або «Піжмурки». Оскільки в цих іграх треба якийсь час мовчати або сидіти непорушно, діти тренують уміння очікувати.



Я ТА РІВНОВАГА

Настуся гралася із лялькою. Та раптом вона зникла.

1. Як ви думаєте, що відбувалося Настусі?
2. Чи були у вас ситуації, коли у вас зникла чи губилася якась іграшка? Що ви при цьому відчували? Ван було сумно, радісно чи ви злилися? (Показати піктурирані.)
3. Що ван допомогало заспокоїтися?

28





ЯТА РІВНОВАГА

Після прогулянки діти мити руки. Матуська стоїть в чергу до умивальника. У цей час Петрик, не дочекавшись черги, розмовляє усіх дітей і став біля умивальника. Діти обурюються, а Марічка каже:

Є два варіанти відповідей:

1. «Петрику, який ти хочеш!»

2. «Петрику, будь ласка, стій у чергу разом з усіма».

Що ти зробив би?

Що запровадили діти, коли Петрик розмовляв усіх? (Морина показала піктограми: радість, сум, злість.)

Чому Петрик продовжував рухатися та не дочекався черги?

Кому він дав потрібне слово чи висловився? Чи народить свій принцип (розуміючи ситуацію і вибрав відповідні піктограми)?

Що він допоміг сказати? Наприклад, ви використовували «Будь ласка» та інші слова, намагаючись навчати, критикувати ситуацію або продовжували «Будь ласка».

Чому йому важливо замикати раз-а-раз чотири рази? Як це терпіння виховує. Буди дитини і глибоко прислухаються до тебе. Показують і слухають відповідно на всім.

29

Картка 29

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо пограти в гру «Світлофор», в якій одна дитина – світлофор, а інші діти – машини. Діти-машинки переміщуються по кімнаті й можуть зіштовхуватись, говорячи «Бі-бі». Машини переміщуються за сигналом світлофора – горить зелений. Коли світлофор говорить «Червоний, стоп», машини зупиняються. Ролі дітей у грі змінюються. Важливо, щоб усі діти по черзі побули в ролі світлофора.

міщуються за сигналом світлофора – горить зелений. Коли світлофор говорить «Червоний, стоп», машини зупиняються. Ролі дітей у грі змінюються. Важливо, щоб усі діти по черзі побули в ролі світлофора.

★ Цією грою ми створюємо досвід – «зупинись, коли це важливо», привчаємо до того, що є важливі правила. Ця гра допоможе розпочати розмову про правила дорожнього руху й важливість слова «стоп».

Картка 30

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Робимо «оголошення» з наклейками, на яких намальовано, що можна зробити, щоб заспокоїтись (випити води, попросити обійняти, зробити декілька присідань, стиснути й розслабити кулачки, відчути опору, зробити декілька глибоких вдихів-видихів, підняти й опустити руки).



ЯТА РІВНОВАГА

У групі діти з виконавельською(вою) грою в гру «Фігура – завіри». Усі діти намагалися допомогти правити: спочатку рухали, а на слова водія «Завіри» – усі завірили. Увагу всіх зважували Сінця, май на слова «завіри» продовжував рухатися.

1. Як ви думаете, що відбувалося діти, коли Сінця так поводився? Чому?
2. Чи було у вас ситуації, коли в грі хтось не дотримався правил? Що ви відчули в таких випадках? (Морина показувала піктограми: радість, сум, злість.)
3. Чи були у вас ситуації, коли вам було складно дотримуватися правил гри? Що ви допомігли й дотримувалися?

30



Можна вивчити з дітьми «чарівні розчаклювання». Наприклад віршик:

Від образи:

В холодильник зазирни,

Льоду грудочку візьми.

Тане на тарілці лід.

І образи зник і слід.

В шийці, в грудях – перевір.

Там тепло тепер, повір.



Я та слова

Картка 31



Я ТА СЛОВА

На занятті всі діти створили намалювали. Катруся теж намітно працювала над своїм малюнком, добирала кольори, щоб малюнок був яскравим і кресовим. Коли вона взяла жовтий олівця, то побачила, що він зламанний. Вони спочатку засмутились, а потім звернулися до Сергія, який сидів поруч: «Дай мені лівий олівця, будь ласка. Мій зламанся. Я тобі поверну, коли намалюю своєму».

1. Як ви думаете, що відповість Сергію?
2. Яке «чарівне слово» сказала Катруся? Для чого вам «чарівні слова»?
3. Як ще «чарівні слова» ви знаєте, в яких ситуаціях ми їх використовуємо?

31



1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям пограти у гру, в якій вони мають виконати завдання тільки тоді, коли чують слово «будь ласка». «Підніміть праву руку (будь ласка), підстрибніть один раз, покрутіться довкола себе (будь ласка)» тощо.

Картка 32

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям пограти у гру – інтерв'ю. Для цього об'єднуємо дітей у пари. Одна дитина в парі тримає уявний мікрофон – вона бере інтерв'ю, ставлячи запитання другій. Варто пояснити дітям, що є запитання, які стосуються особистих тем, і ми їх чужим людям не ставимо.

Граємо в «Чомучки», які по черзі ставлять одне одному запитання (відповіді можна шукати разом в енциклопедії).



Я ТА СЛОВА

Сьогодні в ранковому колі Андрійко розповідав про черепаха. Він з багатьма відцям омаєвирити, де побачив величезну черепаху. Ця тварина так його врадила, що він безперестану ставив усіх запитання: А де вона живе? А що вона їсть? З якою швидкістю може рухатися? Тощо. Більше відповідей пошукувати йому нікому про черепаху, з надивини напам'ять із шкільної інформації, екс, яку він показував під час розповіді. Усі із зацікавлення спитали Андрійка: А коли він заморив, викопали(чи) зарпопону(чи) дітям поставити запитання Андрійкові, що ще вони хотіли б дізнатися про черепаха.

1. Чому Андрійко ставив багатьма запитань?
2. Що він робить, коли хочеться про щось більше дізнатися?
3. А що він робить, коли йому більше дізнатися одне про одного чи інших людей?

32





Я ТА СЛОВА

На прогулянці вживайте(ся) зверств(ся) увагу, що група дітей збиралася біля Лобоніра. Поступово дітей ставало ще більше. Коли вживали(ся) найбільше уваги до дітей, то почув(ся), як хлопчик розповідає про найкращий фільм на останній зрокони, який вони разом із батьками дивилися на вихідних 10 днів із цікавістю слухали.

1. А який ваш улюблений мультфільм (мюзикл)?
 2. На кого з героїв хотіли б бути схожими?
 3. Чому?
3. Якщо ви були режисером, про кого або про що хотіли б зняти фільм?

33



Картка 33

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям пограти в гру «А якби...». Можна вигадувати різні фантастичні варіанти (а якби зараз замість дощу посипалися цукерки, а якби можна було переміщатися величезними стрибками...).

Продовження роботи.

«Історія по колу». Діти в колі по черзі додають по одному реченню до спільної розповіді. Важливо враховувати, що в кожній дитини свій темп, тому давати час для того, щоб дитина могла подумати й сказати.

Можна запропонувати дітям за сюжетом виготовити книжку.

Зліпити героїв із пластиліну та зняти відеосюжет.

Я та світ



Я ТА СВІТ

Маринка цими вихідними готувала їй дідуся. Вони дуже люблять, коли дідуся їй читає чи розповідає різні цікаві історії. Щого разу Маринка звернула увагу, що на її новому будинку з'явилася нова табличка, і запитала дідуся про це. На що він відповів, що тепер його вулицю перейменували, і розповів цікаву історію про людину, на честь якої назвали вулицю.

1. Про що Маринка дізналася, спілкуючись із дідусям?
2. Чи знаєте ви назву вулиці, на якій живете?
3. Чи знаєте, чому вона так називається?

34

БУЛ. Т. ШЕВЧЕНКА

Картка 34

Додаткові матеріали: аркуші (або поштові конверти), олівці.

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям пошукати історію назви вулиці, на якій розташовано садочок. На честь кого або якої події вона названа.

Пропонуємо дітям пограти у гру «Дружня пошта». Можна разом із дітьми зробити «поштові скриньки» для кожного – із зазначенням назви вулиці, будинку й номера квартири дитини, і на якийсь час (тиждень) розмістити у групі. Пояснити дітям, що в ці конверти можна вкладати одне одному листи, малюнки, наклейки.

Картка 35

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям подивитися на глобус або на карту світу – показуємо дітям різні країни. Пропонуємо знайти Україну. Показуємо, якщо діти не знають.



Я ТА СВІТ

Сьогодні в садочку був цікавий день. Діти говорили про Україну, куштували українські національні страви, виконали спів, лігали в коверки. Під час заняття виконав(те)ся запитання(я) дітей, чи знають вони, як називається столиця нашої держави? Чи дружно відповіли...

1. Що відповіли діти?
2. Чи знаєте ви, кому Київ називається Києвом?
3. Де ми можемо знайти інформацію?

Згідно з легендою про заснування міста, Київ знайшов своє головне трині братів – Кия, Щарю і Жеремю, та їхній сестриць Лібуся. Назва Київ походить від імені Кий – найстаршого з трьох братів, яких вважають засновниками головного міста України-Руси.

34

Пропонуємо дітям пограти у гру «Подорож». Розкладаємо декілька подушок, що позначають різні країни. На кожній подушці можна покласти намальований прапор країни, таким чином вивчати їх з дітьми. Вивчити, як кожною мовою звучатиме «добрий день». Перестрибуючи з подушки на подушку, діти вітають одне одного.



Я ТА СВІТ

Сьогодні всі діти у групі були біля бабця. Він з бабцяма щодня поговорив з подорожні. Бабця приніс показати літаку з національним зображенням цієї країни, в якій він побував, та пригостив дітей фруктами з цієї країни. Ці діти ставили багато запитань, бо їм хотілося більше дізнатися про цю країну. Бабця розповідав, що він так бачив, в якогось(якої) дитини(якої) його розповідав.

1. Чому діти уважно слухали бабця?
2. Чи доводилося вам виїжджати за межі України? З якими країнами знайомилися?
3. Яким був намірність, яку країну хотіли б відвідати ви чому?

36

Картка 36

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Проводимо з дітьми бесіду на тему «Реліквія роду». Розповідаємо, що в кожній родині є своя реліквія – те, що передається з покоління на покоління. Це може бути річ, риса характеру, страва, історія, традиція.

Можна спитати в дітей, що в їхньому роду є такою реліквією.

Продовжити розмову тим, що кожен народ має свої ритуали, пісні, традиції. Їх дуже цікаво дізнаватися та вивчати. Коли ми пізнаємо реліквії інших народів, самі стаємо сильнішими, а інші стають ближчими для нас.

Можна вивчити з дітьми українську пісню-потішку.



Я та технології

Картка 37

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо подумати, про що діти хотіли б дізнатися. Коли діти запитують, можна відповісти: «Я точно не знаю, але знайдімо відповідь разом». І разом пошукати відповідь в інтернет-енциклопедії.

Можна вибрати тему для книжки (те, чим дитина зараз цікавиться) і показати дітям, як можна знайти картинки в Інтернеті.



Я ТА ТЕХНОЛОГІЇ

Наталочка запросила Микитку на день народження. Він дуже зрадів. Сьогодні трішки зустрілися, бо не знав який подарунок для неї підготувати. Він так хотів сам зробити подарунок, щоб Наталка було приємно. Мамка попитала сестру Микитку й запитала: «Що тебе так захопило? Він уже розповів. Мамка засміяла його та сказала: «Почуваймо! Далеко подорожує в мережі Інтернеті. Микитка зацікавився. Вони сіли разом, і мама показала, як можна це зробити через пошукову систему.

1. Як їй це показала мама Микитку?
2. Чи доводилося вам щось шукати в Інтернеті? Що саме?
3. Як ви це робили?

37



Я ТА ТЕХНОЛОГІЇ

Тато Роман – програміст, він постійно грає за комп'ютером. Зайшовши одного разу до нього в кімнату, Роман побачив, як тато робить зарядку. Дивні запитався, чому це він був не ранок. Тато побачив Романа й запропонував, щоб вони разом зробили зарядку. А потім тато розповів, що є також зарядка для очей, і навчив Романа цих вправ.

1. Як ви думаете, чому тато робив зарядку вдень?
2. Чи робите ви зарядку вдома? З ким?
3. Чому важливо робити зарядку?

38



Картка 38

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям пограти в гру «Муха» (або «Метелик»). Діти мають стежити очима за предметом, який вихователь(-ка) тримає в руках. Переміщати предмет вправо, вліво, по колу, малюючи ним вісімки.

Потім можна об'єднати дітей у пари, щоб вони пограли одне з одним.



Картка 39

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Розповідаємо дітям про те, що в нашому житті все одночасно корисно й шкідливо. Наприклад, навіть найкорисніший продукт, якщо його з'їсти багато, стане шкідливим. Або найулюбленіше заняття, якщо тільки ним займатися, стане для нас шкідливим. Коли водолаз пірнає у пошуках перлин, часто разом із перлинами він дістає на поверхню багато мулу. Так і в Інтернеті: є корисні й важливі «перлини», а є «мул» – програми-шпигуни та небезпечна інформація. Щоб себе убезпечити, ми відкриваємо не всі посилання. Ми дуже уважні до сміття. І уважні до часу перед екраном.

Вихователь(-ка) пропонує дітям пограти в гру «Можна – не можна».

А можна лити на комп'ютер воду? Не можна.

А можна використовувати комп'ютер для пошуку інформації? Можна.

А можна відповідати чужим людям? Не можна.

А можна сидіти за комп'ютером цілий день? Не можна.



Я ТА ТЕХНОЛОГІЇ

Аліса з нашої школи в Інтернеті інформацію про метеликів. Але раптом висвітлює власне нерозуміння: «Алісо, це це?», – запитує Аліса. Мама розповіла дівчинці, що всі, що отримували не можна відкривати, що Інтернет дуже корисний, але новий й небезпечний. А після розказав про грифони, яких важливо дотримуватися. На грифони, не відкривати посилання, які самі дивляться, не спускаються з незнайомих людей, не називати свою домашню адресу й телефон батьків тощо.

1. Про що дізналася Аліса, прованні за комп'ютером?
2. Як це правильно робити за комп'ютером не вникає?
3. Чому важливо дотримуватися цих правил?

39

Я та творчість



Я ТА ТВОРЧІСТЬ

Настуся з татом було дуже весело. Цього вечора перед сном вони не просто читали казку, а придумували свою. Хтось же чудернацький вишивав сучасний кокобон, який подорожував залицією від станції до станції!

1. Що так насмішило Настусю?
2. Чи пробували ви придумати свою історію чи казку?
3. Хто хотів би поділитися своєю історією?

40

Картка 40

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям пограти в гру, де учасники по черзі заплещуть очі.

За командою вихователя(-льки) треба розплющити очі й назвати перший предмет, що

потрапив у поле зору. Завдання – знайти щось незвичайне в цьому звичайному предметі або знайти новий незвичний спосіб використання цього предмета.

Картка 41

Додаткові матеріали: паперові стаканчики, кульки, корки, нитки.

Або: аркуші паперу, фломастери.

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям пофантазувати.

• Дайте дітям прості побутові речі (втулки з рулонів туалетного паперу, паперові стаканчики, кульки, корки тощо). Спочатку поспостерігайте за тим, що вони робитимуть з цими речами, і лише потім запропонуйте зробити повітряну кулю (стаканчик і кульки, додавши нитки). З решти речей можна зробити іграшку.

• Покладіть на дитячі столики аркуші паперу й разом із дітьми на всьому аркуші намалюйте крапки (вони мають бути видимі, для цього можна скористатися сірим фломастером або зробити їх різнокольоровими). Завдання: з'єднати крапки таким чином, щоб утворювалися різноманітні фігури, які також можна розмалювати.

Важливо спостерігати за діяльністю дітей, схвалювати й підтримувати. Схвалення – сказати «Ти молодець», підтримка – «Я бачу, що тобі дуже подобається малювати», «Ти намалював сонце, як справжній художник» (важливо назвати конкретну річ).



Я ТА ТВОРЧИСТЬ

Вікторія зі своєю братишкою Мекзором щого дня відпочивали в бабусі з дідусем за містом. Вони дуже любили прикрашати свою оселку апіпю. Щого разу відбув піпругував для них фарби різного кольору й зарпощували розмалювати паркан ти, як би ти цього хотілося. Діти почуваються справжніми художниками. Вони дуже радять.

1. Чому діти радять?
2. Яким ви отримали тую пропозицію, що й зробили на паркані?
3. Які твої завдання закопали вас найбільше? Що подобається робити?

41

Картка 42

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям:

• Виготовити зі звичайних предметів домашнього вжитку музичні інструменти й пограти в «Музик».

• Пограти в пантоміму: наприклад, по черзі показуйте якийсь предмет і відгадуйте, на що це схоже. Учасникові пропонують уявити, що він перетворився на: тигра, який пробирається крізь джунглі, робота, орла, що літає в небі над скелями, королеву, прибульця, каструлю з киплячою водою. Треба показати персонажа в русі. А інші учасники мають відгадати, що було зображено.

• Уявіть, що фломастер – це чарівна паличка. Ми можемо нею перетворити одне одного на різних тварин. Після перетворення рухаємося та вигукуємо звуки цієї тварини.



Я ТА ТВОРЧИСТЬ

В Піпінку був надзвичайно чудовий веселий день. Вони разом з матір'ю, татом, братом і сестрою зробили гідручний матеріал музичні інструменти, за які грали в свійній оркестр. Тато відбивав ритм на поперечній ступі, мама грає на ложках, а сестричкі б'ють на маракасах, які вони зробили, нашивши крупу в емкості. Піпінку був щасливим, а наймиліша сестричка його ілюстрила, змалювала папир. Це був незвичайний і чудовий незабутній концерт!

1. Чому цей концерт був незвичайний? Не забути!
2. Чи був у вас досвід, коли ви вигадували щось незвичайне і незабутнє? Що саме?
3. Яким вам запропонували використати своїми руками музичний інструмент, який ви інструмент ви хотіли зробити?

42

Я та відчуття (Сенсорний розвиток)



Я ТА ВІДЧУТТЯ

У Марійки був день народження. Діти вітали її невинно, потім пригосилися смачним червоним морозивом і різноманітними грибами. А всілякі було варощі, коли почали грати в різні ігри! Марійка запропонувала пограти в гру, де треба було із заплученими очима вийти за смачок, що кинули. Вони для цього прогугували багато різних фруктів. Усім довелося було дуже весело. Як же скригавів Андрійко, коли спробував на смак лимон! Він спочатку нічого не ніг сказати, а потім скригав разом з усіма.

1. Як віднести чому скригавів Андрійко?
2. Чому Андрійко, коли скуштував лимон, не ніг сказати ні слова?
3. Як фрукти ви любите найбільше? Як вони на смак?

43



Картка 43

Додаткові матеріали: яблуко, лимон, цукор.

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям пограти:

• Визначити на смак їжу із заплученими очима (яблуко, лимон, льодяник тощо).

- Пограйте в гру «Доторкнися до...». Дорослий називає якусь властивість, а малюк шукає предмети довкола з такою властивістю. Наприклад, доторкнутися до червоного, синього тощо.
- Проведіть досліди. Наприклад, розчиняючи цукор у холодній і теплій воді, спостерігати, в якій воді він розчиниться швидше.
- Гра «Дощик на долоньках» (навчатися витримувати інтенсивність дотиків). Дитина із заплученими очима простягає вперед долоньки. Дорослий торкається долоньок дитини пальцями, зображуючи, ніби йде дощик. Спочатку слабенький дощик, потім він посилюється, знов стихає й т. д.

Картка 44

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання. Коли кажемо слово «ліворуч», виділяємо його інтонаційно.
3. Пропонуємо дітям пограти в «роботів».

Об'єднуємо дітей у пари. Діти домовляються, хто в парі виконуватиме роль «робота», а хто буде ним управляти. Робот має йти праворуч, коли ви торкаєтеся його правої руки, і ліворуч, коли торкаються лівої руки. Якщо покласти руку на спину, він має рухатися вперед, на голову – стоп. Таким чином можна відпрацьовувати всі просторові зв'язки й допомагати дітям засвоювати напрямки руху.



Я ТА ВІДЧУТТЯ

Дениско сьогодні був погаником виконавцем! Він був дуже задурований тим, що допоміг виконавцю/ці погратися до заняття. Цього разу на дітях чоловік цікаво зашкет з ліплення. Дениско дуже любив пластилін і вже хвилювався, що ліплення сьогодні йому достане дошкин із шайби, скляшки. Чі шайби ліворуч мають дошкин для ліплення. Роздай їм, будь ласка, дітям. Дениско довівся на шайбу й почувався розубавленим у свої мисливці.

1. Як ви віднести, чому Дениско почувався розубавленим?
2. Чи були у вас схожі ситуації?
3. Що вам допомогло запам'ятати, яка рука права, а яка – ліва (яка нога права, а яка – ліва)?

44





Я ТА ВІДЧУТТЯ

Маринка в очікуванні дідуся та бабусі, які мають прийти до неї в гості. Вони були дуже райськими й допичкали мамі сервірувати стіл. Мамка показала, як на великому тарілочку треба поставити пензлик, щоб стіл був красивий, та як розкласти прибори. Потім мамка нагадала, що тепер їй доводилося пити чай з величезної чашки, як також треба підготувати. Маринка мовчки відвернула шафу, де стояли чашки, і знайшла розгублених. Їх було дуже багато, усі вони були різні.

1. Як ви думаете, чому розгубилися Маринка?
2. Чи було у вас своє заміщення, чому треба було щось вибрати за розміром чи формою й було складно це зробити?
3. Поділіться на малюнок і допоможіть Маринці вибрати 2 великі чашки.

45

Картка 45

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо гру:

- на виправлення помилок: розташуйте предмети за розміром, а один поставте «не на своє місце», діти мають знайти, що не так. Аналогічно за кольором, формою.

- Під час прогулянки грайте в гру «Більше – менше». Спостерігайте за деревами, машинами, калюжами, хмарами... Визначайте, яка хмара більша – та, що праворуч, чи та, що ліворуч.

Під час прогулянки на вулиці запропонуйте дитині шукати лише круглі предмети, а потім предмети іншої форми або машини лише червоного кольору.

Я та здоров'я (Здоровий спосіб життя)

Картка 46

Додаткові матеріали: великий аркуш паперу, олівці, глітер/блискітки.

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям провести експеримент.

- Нанесіть на ручки дитини трохи глітеру, блискіток для яскравого макіяжу, які уособлюватимуть мікроби, і покажіть, скільки часу треба мити руки, щоб змити «мікроби».

- Можна пограти в гру, призначивши дітей по черзі помічниками феї чистоти й гігієни. Вихователь(-ка) може написати листа від імені феї гігієни з проханням спостерігати за дітьми (удома – за членами сім'ї) та бути головними з гігієни й всім нагадувати про миття рук.

- Можна разом з дітьми намалювати плакат – мий руки – та прикріпити його в кімнаті гігієни.



Я ТА ЗДОРОВ'Я

Діти гралися на піддашку, то настав час заходити в групу. Усі роздарилися й збиралися мити руки після прогулянки. Діти вишукувалися у чергу одне за одним. Настала черга Матвія. Він підійшов до умивальника, поставив руки під потік води, потім їх – бігом до рушника. А Світлана сказала...

1. Як ви думаете, що сказала Світлана?
2. Матвіюса?
3. Пригадано, як правильно мити руки.

46





ЯТА ЗДОРОВ'Я

Усі діти гралися на спортивному майданчику, тільки Лизонка сиділа на лавці. Дівчинка надіялася Настурка на свідання: «Хайби грали з нами в ніжки. Або побігаймо разом, я буду тебе надопомігати». Лизонка сміялася, одразу ще вказалося, чти чи ні. Тоді Настурка віддала «попосан дорослою»: «Брати в рукими грии на світанку повітрі – це не тільки весело, а й дуже корисно». Лизонка погодилася.

1. Чим корисні рукими грии на світанку повітрі?
2. Як ще спортивні грии ти порекомендувати в Лизонці?
3. Що ще корисні імена робити для того, щоб наше тіло було здоровим (враньку зарядку, займатися живиною видом спорту)?

47

Картка 47

Додаткові матеріали: аркуші, олівці.

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо дітям намалювати або зробити з кубиків «будинок здоров'я», що складається з таких цеглинок: вода, кисень, їжа, рух, сон, гігієна тощо. Показати,

якщо одна цеглинка випаде, то весь будинок не зможе втриматися. Або запропонуйте дітям намалювати «Плакати здоров'я».

Картка 48

1. Зачитуємо історію.
2. Ставимо дітям 3 запитання.
3. Пропонуємо пограти в гру. Вихователь(-ка) називає їжу, а діти плескають у долоні, якщо це корисно, і тупають ногами, якщо некорисно.



ЯТА ЗДОРОВ'Я

Катруся та Оля погнали. Якося дівчатка гралися, а потім закінчили перерухати. Катя дістала з рюкзака чашку, а Оля сказала, що нема їй розказувати, що чашки їсти не корисно, і дістала із сумки два яблука для себе й Катрусі.

1. Як ваша улюблена страва?
2. Що корисно їсти? А чи може їжа бути одночасно смачною та корисною?
3. Чому важливо їсти корисну їжу?

48

Важливо не перетворювати гру на змагання. Щоразу, коли звучать різні думки, зупинитися й вести діалог з дітьми, щоб вони розмірковували, наскільки корисна та чи інша їжа.



ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ФОНД
«КРОК ЗА КРОКОМ»

unicef 



Я ТА БЕЗПЕКА

Василько з мамою стояли в черзі. Коли мама почала розраховуватися на касі за товар, до хлопчика звернувся незнайомий чоловік і запропонував йому цукерки. Василько подивився на незнайомого чоловіка і...

Є два варіанти відповіді:

1. Узяв цукерку, сказавши «Дякую».
 2. Одразу став ближче до мами й покликав її, бо вона часто пояснювала, що не можна розмовляти з незнайомими людьми і брати щось у них, якщо вони не запитали дозволу в батьків.
-
1. Як ви думаєте, що було далі?
 2. Як у такій ситуації вчинили б ви?
 3. Що треба зробити, коли на вулиці (магазині тощо) звертаються незнайомі люди (починають розмовляти, щось пропонувати тощо).





Я ТА БЕЗПЕКА

Тоня з молодшим братиком гралися у своїй кімнаті разом із мамою. Хтось подзвонив у двері, і мама пішла відчинити. Якийсь час діти самі весело гралися в кімнаті. Аж раптом молодший братик Тоні подивився на розетку й пішов до неї. Тоня побачила це і сказала...

1. Як ви думаєте, що сказала Тоня?
2. Чому розетка – небезпечне місце? Поміркуймо разом, для чого взагалі існують правила? І чому їх важливо дотримуватися? (Для того щоб усім було безпечно.)
3. А які ще правила ви знаєте, які допомагають нам бути в безпеці?





Я ТА БЕЗПЕКА

Тато з Наталочкою йшли вулицею. Як тільки вони наблизилися до перехрестя, побачили, що загорілося червоне світло світлофора. Однак машин не було. Наталочка вигукнула: «Перебіжімо швиденько, поки немає машин».

1. Як ви думаєте, що відповів тато?
2. Як ви вчинили б на місці Наталочки? Чому небезпечно перебігати дорогу на червоне світло?
3. Чому важливо дотримуватися правил дорожнього руху й пішоходам, і автомобілям?





Я ТА ЧИСЛА

Сашкові з друзями було дуже весело. У його кішки народилися маленькі кошенята різного кольору. Він з друзями рахував, скільки рудих, скільки смугастих, скільки всіх разом. Кошенята були прудкими, і хлопці ніяк не могли їх порахувати. Тоді вони вирішили посадити кошенят у кошик і тільки так змогли порахувати. Їх було шестеро.

1. Як ви думаєте, що було найвеселішим у цій ситуації?
2. Скільки було маленьких кошенят разом?
3. Як вдалося їх порахувати?






Я ТА ЧИСЛА

Михайлик з двома своїми друзями грався в піжмурки. Михайлик заплющив очі й почав рахувати «Раз, два, три, чотири, п'ять – буду я тебе шукать», а друзі в цей час ховалися. Потім Михайлик почав їх шукати, а друзі, завмерши, чекали, допоки він їх знайде. Хлопчикам було дуже весело разом.

1. В яку гру грали хлопчики?
2. Для чого використовують лічилки?
3. Які лічилки ви знаєте?



Раз, два, три,
чотири, п'ять...



Я ТА ЧИСЛА

Улянка була в бабусі з дідусем. Якось їй захотілося подзвонити мамі, щоб поговорити з нею. Бабуся з радістю відгукнулася та запитала: «А ти знаєш мамин номер телефону?». Улянка опустила голову. Бабуся все зрозуміла. «Ну що ж, я допоможу тобі його вивчити», – пригорнула до себе дівчинку й дістала телефон. Улянка подивилася на неї та усміхнулася.

1. Як ви думаєте, чому Улянка у відповідь на запитання бабусі нахилила голову?
2. А чи знаєте ви номери телефонів своїх батьків?
3. Чому важливо знати номери телефонів рідних?





Я ТА ДОРОСЛІ

Якось Мартуся з мамою ходила в гості. Коли вони повернулись додому, Мартуся випила багато води. Мама побачила, з якою жагою дівчинка п'є воду, і запитала: «Ти хотіла пити весь час, коли ми були в гостях?». Мартуся зізналась, що хотіла пити, але соромилась про це сказати й не хотіла потім проситися в туалет.

1. Як ви думаєте, чому Мартуся не наважилася попросити пити в гостях?
2. Що б ви порадили Мартусі?
3. Чи були у вас схожі ситуації?





Що сталося?

Я ТА ДОРОСЛІ

Якось Олесь сидів на килимку й був дуже засмучений, до нього підійшов(-ла) вихователь(-ка) й запитав(-ла): «У тебе щось сталося?». Олесь вагався, але потім розповів, що його маленьке кошеня захворіло. Вихователь(-ка) сказав(-ла): «Ой, як шкода. Коли хворіють наші улюбленці – це так важко. Тобі зараз сумно? Мабуть, ти дуже стурбований тим, що захворіло кошеня. А знаєш, що у тварин є свій лікар – ветеринар, він обов'язково допоможе, і все буде добре».

1. Чому Олесь був засмучений?
2. Чи були у вас ситуації, коли вам було сумно? Чому? Хто був поряд?
3. Що можна зробити, коли чимось засмучений (сумно, страшно тощо)?





Не говорити?

Говорити?

Я ТА ДОРОСЛІ

Якось під час сімейної вечері батьки обговорювали, що подарувати бабусі на день народження. Мама звернулась до Михайлика: «Михайлику, як думаєш, що хотіла б отримати бабуся на день народження?». Михайлик спочатку завагався, а потім розповів, про що мріє бабуся, тому що він часто з нею спілкується на різні теми.

1. Як ви думаєте, чому Михайлик одразу не відповів на мамине запитання?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви вагалися, казати чи не казати про щось дорослим?
3. Кому із дорослих ви можете сказати про все?

Можна запропонувати три кола довіри:

1. Зелене – найближчі, яким довіряємо й можемо розповісти про все. Хто це?
2. Жовте – знайомі, кому ви можете розказати про все, що з вами відбувається. Хто в цьому колі (друзі, знайомі)?
3. І червоне – чужі. З якими ні за яких обставин не можна нікуди йти.



Я ТА ДОВКІЛЛЯ

Оринка з батьками поїхали в ліс по гриби. Її увагу привернув красивий гриб з червоною шапкою та білими цятками. Вона тільки нахилилася до нього, як тато сказав: «Стоп! Це небезпечний гриб мухомор, і збирати його не можна. Подивися на оцих красенів», – і показав їй два гриби з товстими ніжками й коричневими шапками. «Це білий гриб, і він дуже смачний, коли його приготувати», – мовив тато.

1. Чому татусь зупинив Оринку?
2. Чи доводилось вам ходити з батьками у ліс? Що ви там бачили?
3. Які дерева ви бачили? Чи знаєте, як вони називаються?





Я ТА ДОВКІЛЛЯ

Одного разу Назарко з батьками пішли на прогулянку в парк і побачили там білочку. Хлопчикові так захотілося її піймати і принести додому. Та мама розказала, що тут дім білочки й вона дуже сумуватиме, якщо її забрати. А потім тато розповів, які ще тварини, яких називають «дикими», живуть у наших лісах. «А як звать тих, які живуть у нас удома? Домашні?» – запитав Назарко й пильно подивився на тата.

1. Що ви відповіли б Назаркові?
2. Чи є у вас свійські тварини, які?
3. Яких диких тварин ви знаєте?





Я ТА ДОВКІЛЛЯ

Артема називали маленьким «чомусиком». Йому подобалося спостерігати за всім довкола, а потім запитувати, щоб більше про щось дізнатися. Цього разу він запитав у батьків, чому буває зима, весна, осінь і літо. Тато взяв олівці, почав малювати й розказувати захопливу історію про те, як і чому змінюються пори року. А наступного дня вони разом пішли в книгарню та купили красиву й цікаву книжку, в якій про це розповідалося. Артем дуже радів новій книжці й тому, як багато він дізнався. Тому вирішив показати свою новеньку книжку друзям.

1. Як ви думаєте, чому Артема називали маленьким «чомусиком»?
2. Для чого ми ставимо запитання? (Треба підвести дітей до того, що це дуже добре. Коли ми ставимо запитання, дізнаємося багато цікавого.) Заохочуйте дітей ставити запитання дорослим і одне одному.
3. А ви знаєте, чому буває зима, весна, осінь і літо?





Я ТА ЕМОЦІЇ

Матвійко катався на гірці й ненароком подряпав коліно. Він сів на лавку та заплакав. Діти, які гралися поряд, звернули на нього увагу. А Наталка підійшла й сказала...

Є два варіанти відповіді:

1. «Не плач! Хлопчики не плачуть!».
2. «Тобі, мабуть, дуже боляче...».

1. Як думаєте, в яких випадках люди плачуть? Чи була у вас ситуація, коли ви плакали?
2. Що ви при цьому відчували? (Можна показати піктограми: радість, сум, злість.) Чого вам хотілося в той момент?
3. Що ви зробили б, якби побачили, що інша дитина плаче?





Я ТА ЕМОЦІЇ

Артем і Софійка разом будували фортецю на килимку. Їхня робота була майже завершена. Аж раптом у фортецю влучив м'яч і все зруйнував. Ілля, який стояв неподалік, голосно засміявся. Артем із Софійкою дуже засмутилися та почали кричати на Іллю.

1. Як думаєте, що відчували діти, коли їхню фортецю зруйнували? Чому вони сварили Іллю?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви сильно гнівалися на когось? Що це за ситуації?
3. Що можна зробити, коли ми сильно гніваємося? (Сказати про свої почуття, розповісти, що саме розлютило, глибоко подихати, випити води, стиснути й розтиснути кулачки, порахувати до 10, спертися на стіну та відчутти рівновагу.)







Я ТА ЕМОЦІЇ

Сьогодні в Ніки день народження. До неї на свято прийшли друзі, щоб привітати її та вручити подарунки. А мама для всіх спекла величезний торт.

1. Як ви думаєте, що відчуває Ніка? (Можна додати піктограми.)
2. В яких ситуаціях ви раділи так само?
3. А що протилежне чи не схоже на радість ви відчували в різних ситуаціях? Що можна зробити, коли засмучений чимось? (Сказати про це дорослому, пограти в улюблену гру, згадати тих, хто вас любить, помалювати, попросити вас обійняти, погортати улюблену книжечку. А коли хочеться побути на самоті – взяти улюблену іграшку та якийсь час побути в куточку усамітнення.)



Я ТА МІЙ ВИБІР

Марійці дуже подобалося в садочку. Особливо вона чекала моменту, коли вихователь(-ка) брав(-ла) перед сном одну з улюблених книжок і починав(-ла) читати. Усі уважно слухали й непомітно для себе засинали. Сьогодні Марійчина черга вибрати книжку для читання, і вона з нетерпінням чекала цього моменту.

1. Яка ваша улюблена книжка? Що найбільше в ній подобається?
2. Чи легко вам вибрати щось?
3. А як ви вибираєте щось: швидко чи повільно?





Я ТА МІЙ ВИБІР

Сьогодні було надзвичайно цікаве заняття. Діти почувалися гончарями. Їхнім завданням було виліпити чашку. Вихователь(-ка) підготував(-ла) матеріали в трьох осередках: в одному – пластилін, у другому – солоне тісто, у третьому – глина, і запропонував(-ла) дітям вибрати, в якому осередку вони хотіли б працювати. Усі діти розійшлися, а Зорянка розгубилася й не знала, в який осередок їй піти.

1. Як ви думаєте, що відчувала Зорянка? Як ви вчинили б на місці Зорянки?
2. Чи були у вас ситуації, коли складно було зробити вибір? Що ви відчували в такому випадку? (Показати піктограми.)
3. Що допомагало вирішити?





Я ТА МІЙ ВИБІР

Діти переодягалися в роздягальні, як раптом Петрик, знімаючи куртку, ненароком штовхнув свого друга Андрійка, і той образився. Петрик помітив, що Андрійко засмутився, та не зрозумів чому.

1. Що ви порадили б Петрику? Як ви вчинили б на місці Петрика?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви ненароком когось образили й думали, просити вибачення чи ні? Що ви відчували в такому випадку? (Показати піктограми.)
3. Що допомагало вирішити?





Я ТА МОЇ ПОТРЕБИ

Діти грали на майданчику у веселу рухливу гру. Вовчикові стало дуже жарко і страшенно хотілося пити. Але він стояв і розмірковував...

1. Як ви думаєте, про що розмірковував Вовчик?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви сильно хотіли пити?
3. Що треба зробити, коли хочеться пити, їсти, у туалет тощо?





Я ТА МОЇ ПОТРЕБИ

Після прогулянки діти прийшли в групу. Вимивши руки з милом, вони сіли обідати. Як же вони зраділи, коли побачили оладки із джемом. Маша з'їла все першою, однак джем у неї був і на руках.

1. Як ви думаєте, що потім зробила Маша?
2. Чи були у вас схожі ситуації? Що ви робили?
3. Що треба зробити, коли забруднився? У яких випадках ми миємо руки? Умиваємося? Чому це важливо?





Я ТА МОЇ ПОТРЕБИ

Лера сьогодні була черговою в групі. Вона відповідала за кімнатні рослини. Це їй дуже подобалося. Дівчинка підійшла до підвіконня та побачила, що земля в горщиках з рослинами була сухою, тому мерщій побігла по воду. Взяла чашку, налила в неї води. Та раптом її зупинив Олесь і сказав...

1. Як ви думаєте, що сказав Олесь?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви хотіли щось зробити, але не могли підібрати потрібний предмет чи приладдя? Поділіться, що це за ситуації?
3. Що можна зробити, коли не можеш підібрати потрібну річ для того, щоб виконати певну дію?





Я ТА МОЯ ОСОБИСТІТЬ

Ярослав грав на килимі своєю улюбленою машинкою, яку приніс із дому. Вона йому так подобалася, що він ніколи з нею не розлучався. Аж раптом до нього підбіг Сергійко й хотів вихопити машинку, бо вона теж йому дуже подобалася. Ярослав підскочив, притискаючи до себе машинку, і сказав...

1. Як ви думаєте, що сказав Ярослав?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви сильно хотіли погратися чужою іграшкою? Розкажіть, будь ласка.
3. Як ви думаєте, що треба зробити, коли дуже хочеться погратися чужою іграшкою? Що можна запропонувати? (Якщо хочеш, можеш поділитися, запропонувати погратись разом або помінятися іграшками, а можеш сказати, що вона твоя та дуже цінна для тебе, або сказати, що пограєшся, а потім даси.)





Я ТА МОЯ ОСОБИСТІТЬ

Марічка нарешті отримала в подарунок довгоочікуваний велосипед. Вона радісно схопила його й побігла кататися. Одного разу вона голосно закричала татусеві, який спостерігав за тренуванням дівчинки: «Ура! Я можу! У мене вийшло!».

1. Як ви думаєте, що відчувала Марічка в той момент?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви сильно раділи тому, що щось вийшло зробити?
3. Як ви думаєте, чи завжди все виходить робити з першого разу? Про що важливо пам'ятати?





Я ТА МОЯ ОСОБИСТІТЬ

Соломія з мамою розглядали сімейний альбом, і раптом дівчинка запитала: «Чому в мене таке прізвище?». Мама пояснила: «У тата таке прізвище, у мене таке прізвище й у тебе також! Ми одна сім'я!».

1. Як ви думаєте, що таке сім'я? Чи знаєте ви, як звать маму і тата, братиків, сестричок, бабусь і дідусів?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви всі збиралися разом? Що це за ситуації? Як ви почувалися?
3. Який подарунок можна зробити рідним, щоб висловити їм свої почуття?





Я ТА ОДНОЛІТКИ

Михайлик і Дмитрик гралися на килимі. Вони будували із конструктора велике місто. Михайлик будував будинки, а Дмитрик запропонував побудувати міст через річку. Гра була такою захопливою, що до них підійшли інші діти й запитали, чи можуть вони приєднатися та побудувати щось разом.

1. Як ви думаєте, що відповіли хлопчики? Чому?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви спочатку спостерігали за іншими дітьми й хотіли до них підійти, але не наважувалися? Що ви відчували в таких випадках? (Показати піктограми.)
3. Чи були ситуації, коли ви гралися, а до вас хотіли приєднатися інші діти? Як діяли в такому випадку?





Я ТА ОДНОЛІТКИ

Сьогодні було дуже цікаве заняття. Вихователь(-ка) запропонував(-ла) дітям об'єднатися в невеликі групи й виконати творчу роботу на тему «Осінь». Як зраділи діти, коли побачили багато різних матеріалів: фарби, олівці, пластилін, природні матеріали. Усі діти, обговоривши ідеї, взялися за роботу. Тільки в одній групі тривали суперечки.

1. Як ви думаєте, що відбувалося в тій групі? Чи вдалося дітям виконати завдання? Чому?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви ніяк не могли домовитися про те, що робитимете разом чи в що гратимете? Що ви відчували в таких випадках? (Показати піктограми.)
3. Як ви думаєте, що допомагає людям домовитися?





Я ТА ОДНОЛІТКИ

Тарасик з Артемом друзі. Вони завжди разом граються, чекають один одного вранці й радіють зустрічі. Цього дня Артем не прийшов у садочок. Тарасик довго виглядав у вікно, а потім подумав...

1. Як ви вважаєте, про що подумав Тарасик? Що він відчував?
2. Чи були у вас ситуації, коли ви дуже хотіли побачити свого друга, а його не було поряд? Що відчували? (Показати піктограми.) Чого вам хотілося?
3. Що допомагало впоратися із сумом?





Я ТА РІВНОВАГА

Настуся гралася із лялькою. Та раптом вона зламалася.

1. Як ви думаєте, що відчувала Настуся?
2. Чи були у вас ситуації, коли у вас ламалася чи губилася якась іграшка? Що ви при цьому відчували? Вам було сумно, радісно чи ви злилися? (Показати піктограми.)
3. Що вам допомагало заспокоїтися?





Я ТА РІВНОВАГА

Після прогулянки діти пішли мити руки. Мартуся стала в чергу до умивальника. У цей час Петрик, не дотримуючись черги, розштовхав усіх дітей і став біля умивальника. Діти обурились, а Мартуся сказала...

Є два варіанти відповіді:

1. «Петрику, який ти молодець!»
2. «Петрику, будь ласка, стань у чергу разом з усіма».

1. Що ти зробив би?
2. Що відчували діти, коли Петрик розштовхував їх? (Можна показати піктограми: радість, сум, злість.)
3. Чому Петрик продовжував рухатися та не дотримувався черги?
4. Коли нам ще потрібне вміння чекати? Вихователь(-ка) наводить свій приклад (очікування офіціанта в кафе, автобуса на зупинці тощо).
5. Що нам допомагає очікувати? Наприклад, ви відволікаєтесь і думаєте про щось інше або починаєте малювати, мріяти, рахувати секунди або проговорюєте «бурчалку»: «Щоби те, що хочу мати – зможу-зможу зачекати, раз-два-три-чотири-п'ять – де ж терпіння відшукати. Буду дихати я глибше, прислухатися до тиші. Порахую – шість і сім – зможу впоратись зі всім».



Я ТА РІВНОВАГА

У групі діти з вихователькою(-лем) грали в гру «Фігура – завмири». Усі діти намагалися дотримуватися правил: спочатку рухалися, а на слова ведучого «Завмири» – усі завмирали. Увагу всіх відволікав Олесь, який на слова «завмири» продовжував рухатися.

1. Як ви думаєте, що відчували діти, коли Олесь так поведився? Чому?
2. Чи були у вас ситуації, коли в грі хтось не дотримувався правил? Що ви відчували в таких випадках? (Можна показувати піктограми: радість, сум, злість.)
3. Чи були у вас ситуації, коли вам було складно дотримуватися правил гри? Що вам допомагало їх дотримуватися?





Я ТА СЛОВА

На занятті всі діти старанно малювали. Катруся теж натхненно працювала над своїм малюнком, добирала кольори, щоб малюнок був яскравим і красивим. Коли вона взяла жовтий олівець, то побачила, що він зламаний. Вона спочатку засмутилася, а потім звернулася до Сергійка, який сидів поруч: «Дай мені жовтий олівець, будь ласка. Мій зламався. Я тобі поверну, коли намалюю сонечко».

1. Як ви думаєте, що відповів Сергійко?
2. Яке «чарівне слово» сказала Катруся? Для чого нам «чарівні слова»?
3. Які ще «чарівні слова» ви знаєте, в яких ситуаціях ми їх використовуємо?





Я ТА СЛОВА

Сьогодні в ранковому колі Андрійко розповідав про черепах. Він з батьками відвідав океанаріум, де побачив велетенську черепаху. Ця тварина так його вразила, що він безперестанку ставив усім запитання: А де вона живе? А що вона їсть? З якою швидкістю може рухатися? тощо. Батьки вирішили подарувати йому книжку про черепах з яскравими малюнками й цікавою інформацією, яку він показував під час розповіді. Усі із захопленням слухали Андрійка. А коли він завершив, вихователь(-ка) запропонував(-ла) дітям поставити запитання Андрійкові, що ще вони хотіли б дізнатися про черепах.

1. Чому Андрійко ставив батькам багато запитань?
2. Що ви робите, коли хочете про щось більше дізнатися?
3. А що ми робимо, коли хочемо більше дізнатися одне про одного чи інших людей?





Я ТА СЛОВА

На прогулянці вихователь(-ка) звернув(-ла) увагу, що група дітей зібралася біля Любомира. Поступово дітей ставало ще більше. Коли вихователь(-ка) наблизився(-лася) до дітей, то почув(-ла), як хлопчик розповідав про мультфільм «Рая та останній дракон», який вони разом із батьками дивилися на вихідних. Усі діти із цікавістю слухали.

1. А який ваш улюблений мультфільм (книжка)?
2. На кого з героїв хотіли б бути схожими? Чому?
3. Якби ви були режисерами, про кого або про що хотіли б зняти фільм?



БУЛ. Т. ШЕВЧЕНКА



Я ТА СВІТ

Маринка цими вихідними гостювала в дідуся. Вона дуже любила, коли дідусь їй читав чи розповідав різні цікаві історії. Цього разу Маринка звернула увагу, що на їхньому будинку з'явилася нова табличка, і запитала дідуся про це. На що він відповів, що тепер їхню вулицю перейменували, й розповів цікаву історію про людину, на честь якої названо вулицю.

1. Про що Маринка дізналася, спілкуючись із дідусем?
2. Чи знаєте ви назву вулиці, на якій живете?
3. Чи знаєте, чому вона так називається?

ВУЛ. Т. ШЕВЧЕНКА



Я ТА СВІТ

Сьогодні в садочку був цікавий день. Діти говорили про Україну, куштували українські національні страви, вчилися самі ліпити вареники. Під час заняття вихователь(-ка) запитав(-ла) дітей, чи знають вони, як називається столиця нашої держави? Усі дружно відповіли...

1. Що відповіли діти?
2. Чи знаєте ви, чому Київ називається Києвом?
3. Де ми можемо знайти інформацію?

Згідно з легендою про заснування міста, Київ завдячує своєю появою трьом братам – Києві, Щекові й Хоривові, та їхній сестрі Либідь. Назва Київ походить від імені Кия – найстаршого з трьох братів, яких вважають засновниками головного міста України-Руси.





Я ТА СВІТ

Сьогодні всі діти у групі були біля Іванка. Він з батьками щойно повернувся з подорожі. Іванко приніс показати ляльку в національному вбранні тієї країни, в якій він побував, та пригощав дітей фруктами з тієї країни. Усі діти ставили багато запитань, бо їм хотілося більше дізнатися про цю країну. Іванко розповідав, що він там бачив, а вихователь(-ка) доповнював(-ла) його розповідь.

1. Чому діти уважно слухали Іванка?
2. Чи доводилося вам виїжджати за межі України? З якими країнами знайомилися?
3. Якби була можливість, яку країну хотіли б відвідати й чому?





Я ТА ТЕХНОЛОГІЇ

Наталочка запросила Микитку на день народження. Він дуже зрадів. Однак потім трішки засмутився, бо не знав, який подарунок для неї підготувати. Він так хотів сам зробити подарунок, щоб Наталці було приємно. Мама помітила смуток Микитки й запитала: «Що тебе так засмутило?». Він усе розповів. Мама заспокоїла його та сказала: «Пошукаймо ідею подарунка в мережі Інтернет». Микитка зацікавився. Вони сіли разом, і мама показала, як можна це зробити через пошукову систему.

1. Яку ідею підказала мама Микиті?
2. Чи доводилося вам щось шукати в Інтернеті? Що саме?
3. Як ви це робили?





Я ТА ТЕХНОЛОГІЇ

Тато Романа – програміст, він постійно працює за комп'ютером. Зайшовши одного разу до нього в кімнату, Роман побачив, як тато робить зарядку, і дуже здивувався, адже це вже був не ранок. Тато побачив Романа й запропонував, щоб вони разом зробили зарядку. А потім тато розповів, що є також зарядка для очей, і навчив Романа цих вправ.

1. Як ви думаєте, чому тато робив зарядку вдень?
2. Чи робите ви зарядку вдома? З ким?
3. Чому важливо робити зарядку?

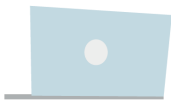




Я ТА ТЕХНОЛОГІЇ

Аліса з мамою шукали в Інтернеті інформацію про метеликів. Аж раптом висвітилося якесь незрозуміле «вікно». «Що це?», – запитала Аліса. Мама розповіла дівчинці, що все, що отак «випадає», не можна відкривати, що Інтернет дуже корисний, але може й нашкодити. А потім розказала про правила, яких важливо дотримуватися. Наприклад, не відкривати посилання, які самі з'являються, не спілкуватись з незнайомими людьми, не називати свою домашню адресу й телефони батьків тощо.

1. Про що дізналася Аліса, працюючи за комп'ютером?
2. Які ще правила роботи за комп'ютером ви знаєте?
3. Чому важливо дотримуватися цих правил?





Я ТА ТВОРЧІСТЬ

Вікторія зі своїм братиком Назаром цього літа відпочивали в бабусі з дідусем за містом. Вони дуже люблять приїжджати сюди, особливо влітку. Цього разу дідусь підготував для них фарби різного кольору й запропонував розмалювати паркан так, як би їм цього хотілося. Діти почувалися справжніми художниками. Вони дуже раділи.

1. Чому діти раділи?
2. Якби ви отримали таку пропозицію, що б зобразили на паркані?
3. Які творчі завдання захоплюють вас найбільше? Що подобається робити?





Я ТА ТВОРЧІСТЬ

Настусі з татом було дуже весело. Цього вечора перед сном вони не просто читали казочку, а придумували свою. Який же чудернацький вийшов сучасний колобок, який подорожував залізницею від станції до станції!

1. Що так насмішило Настусю?
2. Чи пробували ви придумати свою історію чи казку?
3. Хто хотів би поділитися своєю історією?





Я ТА ТВОРЧІСТЬ

В Полінки був надзвичайно радісний вихідний день. Вона разом з мамою, татом, братом і сестрою зробила з підручних матеріалів музичні інструменти, та всі грали в сімейний оркестр. Тато відбивав ритм на поверхні столу, мама грала на ложках, а старший брат – на маракасах, які вони зробили, насипавши крупу в ємності. Полінка була диригентом, а маленька сестричка іноді шурхотіла, зминаючи папір. Це був незвичайний і водночас незабутній концерт.

1. Чому цей концерт був незвичайний? Незабутий?
2. Чи був у вас досвід, коли ви вигадували щось незвичайне і незабутнє? Що саме?
3. Якби вам запропонували виготовити своїми руками музичний інструмент, який би інструмент ви хотіли зробити?





Я ТА ВІДЧУТТЯ

У Марійки був день народження. Друзі вітали іменинницю, потім пригощалися смачним тортом, морозивом і різними солодощами. А скільки було радощів, коли почали грати в різні ігри! Марійка запропонувала пограти в гру, де треба було із заплющеними очима вгадати за смаком, що куштуєш. Вона для цього приготувала багато різних фруктів. Усім довкола було дуже весело. Як же скривився Андрійко, коли спробував на смак лимон! Він спочатку нічого не міг сказати, а потім сміявся разом з усіма.

1. Як думаєте, чому скривився Андрійко?
2. Чому Андрійко, коли скуштував лимон, не міг сказати ні слова?
3. Які фрукти ви любите найбільше? Які вони на смак?





Я ТА ВІДЧУТТЯ

Дениско сьогодні був помічником вихователя(-льки). Він був дуже задоволений тим, що допомагає вихователю(-льці) готуватися до занять. Цього разу на дітей чекало цікаве заняття з ліплення. Дениско дуже любив пластилін і вже мріяв про те, що ліпитиме сьогодні. Аж раптом вихователь(-ка) попросив(-ла) його дістати дощечки із шафи, сказавши: «У шафі ліворуч лежать дощечки для ліплення. Роздай їх, будь ласка, дітям». Дениско дивився на шафу й почувався розгубленим у цю хвилину.

1. Як ви думаєте, чому Дениско почувався розгубленим?
2. Чи були у вас схожі ситуації?
3. Що вам допомагає запам'ятати, яка рука права, а яка – ліва (яка нога права, а яка – ліва)?





Я ТА ВІДЧУТТЯ

Маринка в очікуванні дідуса та бабусі, які мають приїхати до неї в гості. Вона була дуже радісна й допомагала мамі сервірувати стіл. Мама показала, як на велику тарілочку треба поставити меншу, щоб стіл був красивий, та як розкласти прибори. Потім мама нагадала, що тато й дідусь люблять пити чай з великих чашок, які також треба підготувати. Маринка мерщій відкрила шафу, де стояли чашки, і на мить розгубилася. Їх було дуже багато, усі вони були різні.

1. Як ви думаєте, чому розгубилася Маринка?
2. Чи були у вас схожі ситуації, коли треба було щось вибрати за розміром чи формою й було складно це зробити?
3. Подивімося на малюнок і допоможемо Маринці вибрати 2 великі чашки.





Я ТА ЗДОРОВ'Я

Діти гралися на майданчику, та настав час заходити в групу. Усі роздягнулися й зібралися мити руки після прогулянки. Діти вишикувались у чергу одне за одним. Настала черга Матвійка. Він підійшов до умивальника, підставив руки під потік води, потер їх – і бігом до рушника. А Світланка сказала...

1. Як ви думаєте, що сказала Світланка Матвійкові?
2. Чому важливо мити руки з милом?
3. Пригадаймо, як правильно мити руки.





Я ТА ЗДОРОВ'Я

Усі діти гралися на спортивному майданчику, тільки Лізенька сиділа на лавці. До неї підійшла Настуся та сказала: «Ходімо грати з нами в м'яча. Або побігаймо разом, я буду тебе наздоганяти». Лізенька слухала, однак ще вагалася, йти чи ні. Тоді Настуся додала «голосом дорослого»: «Грати в рухливі ігри на свіжому повітрі – це не тільки весело, а й дуже корисно». Лізенька погодилася.

1. Чим корисні рухливі ігри на свіжому повітрі?
2. Які ще спортивні ігри ви порекомендували б Лізеньці?
3. Що ще корисне можна робити для того, щоб наше тіло було здоровим (ранкову зарядку, займатися якимось видом спорту)?

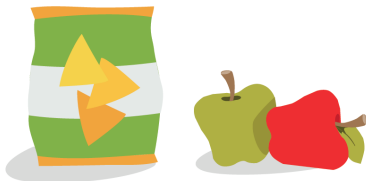




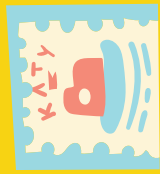
Я ТА ЗДОРОВ'Я

Катруся та Оля подруги. Якось дівчатка гралися, а потім захотіли перекусити. Катя дістала з рюкзака чипси, а Оля сказала, що мама їй розказувала, що чипси їсти не корисно, і дістала із сумки два яблука для себе й Катрусі.

1. Яка ваша улюблена страва?
2. Що корисно їсти? А чи може їжа бути одночасно смачною та корисною?
3. Чому важливо їсти корисну їжу?



А ЯК ЗРОБИШ ТИ?



А ЯК ЗРОБИШ ТИ?

А ЯК ЗРОБИШ ТИ?
ГЕЙМІФІКОВАНА МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ



ГЕЙМІФІКОВАНА МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ

А ЯК ЗРОБИШ ТИ?



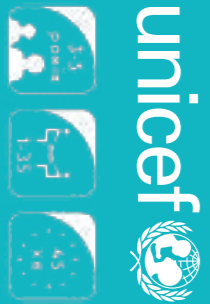
ГЕЙМІФІКОВАНА МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ

А ЯК ЗРОБИШ ТИ?



ГЕЙМІФІКОВАНА МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ
А ЯК ЗРОБИШ ТИ?

ГЕЙМІФІКОВАНА МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ
А ЯК ЗРОБИШ ТИ?





А ЯК ЗРОБИШ ТИ?



«А як зробиш ти?» — гейміфікована методика виховання 16 глобальних навичок у дошкільнят. Гра допомагає організувати й залучити дітей до виховного процесу за допомогою 48 проілюстрованих історій та захопливого ігровладу «Розкажи — запитай — зроби».

А ЯК ЗРОБИШ ТИ?

А ЯК ЗРОБИШ ТИ?

- | | | |
|-------------------------------|----------------------------------|------------------------------|
| НАВИЧКА СЕНСОРНОГО РОЗВИТКУ | НАВИЧКА ВЗАЄМОДІЇ З ДОРΟΣЛИМИ | НАВИЧКА ЦИФРОВОЇ ГРАМОТНОСТІ |
| НАВИЧКА КРЕАТИВНОСТІ | НАВИЧКА ГРОМАДЯНСЬКОЇ СВІДОМОСТІ | НАВИЧКА ВЗАЄМОДІЇ З ДІТЬМИ |
| НАВИЧКА ЕМОЦІЙНОЇ ОБІЗНАНОСТІ | НАВИЧКА БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ | НАВИЧКА ЕКОСВІДОМОСТІ |
| НАВИЧКА САМООБСЛУГОВУВАННЯ | НАВИЧКА ЗДОРОВ'Я | НАВИЧКА ВИБОРУ |
| НАВИЧКА САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ | НАВИЧКА МОВЛЕННЯ | НАВИЧКА САМОРЕГУЛЯЦІЇ |



Розроблено Дитячим фондом Організації Об'єднаних Націй (UNICEF) у партнерстві з дитячою сімейною психологією Світлоною Ройз і Всеукраїнським фондом «Крок за кроком».



А ЯК ЗРОБИШ ТИ?

